

Descripció i composició de la font:

La Font Gòtica té planta octogonal. Al nivell inferior hi trobem el basament-abeurador. El cos de la cisterna representa el volum principal de la font i es troba dividit per un guardapols. A la meitat inferior hi ha els brolladors d'aigua. A la meitat superior hi ha l'escut dels Cabrera i el del gremi de paraires de la vila. També hi trobem mènsules, finestres que fan de respiradors per a la cisterna o un brollador en forma de petit cap d'angelet. La coberta presenta una cornisa amb motllures i gàrgoles amb forma d'animals i de figures humanes. A cada vèrtex s'aixeca un pinacle i entre cada dos hi ha unes cresteries de formes romboïdals i circulars amb decoracions vegetals. L'agulla té forma de piràmide octogonal, disposa d'una entrada per accedir a la cisterna i està coronada per la figura d'un angelet amb la inscripció: Ave Maria Gratia (Plena).



Roques emprades en la construcció de la font:

- **Microgranit local:** Tot el basament i tota la cisterna estan fets amb carreus ben treballats d'aquesta pedra, que és molt resistent, densa i poc porosa. Per tant, molt bona per a construir un dipòsit d'aigua.
- **Pedra calcària de Santanyí:** Prové de les pedreres del sud de l'illa de Mallorca. Amb aquest tipus de pedra està tallat un mascaró, el guardapols, els escuts, les mènsules, els respiradors i tots els elements que conformen la coberta a excepció del terra horitzontal de rajola.
- **Pedra de Girona:** Molt compacta. Es va fer servir per tallar tots els mascarons menys un.

El procés de restauració de la font:

- Eliminació de les anteriors intervencions amb morters de ciment.
- Neteja de tots els elements de pedra eliminant amb microprojecte una important crosta calcària.
- Desmuntatge de l'agulla i de tots els elements de cresteries, inclòs el primer nivell de carreus de la cisterna, per tal de recuperar la geometria original.
- Reproducció dels elements de cresteria perduts (pinacles i pics amb decoració vegetal) i de l'angelet i la punta de l'agulla.
- S'ha aprofitat la intervenció per assolir un millor coneixement del monument pel que fa al funcionament original de la font.
- S'han recuperat els elements de cresteria trencats i aquelles restes que es trobaven abandonades a la coberta.
- Rejuntat integral amb morter tradicional de calç amarada i sorra.
- Tractament hidròfug.



Els vescomtes de Cabrera, promotors de la Font Gòtica

Cap el 1050, en temps de Ponç Guerau, els Cabrera ja posseïen el castell de Blanes en feu dels comtes de Barcelona. El llinatge dels Cabrera restarà estretament vinculat a la Vila durant molts segles. En temps del màxim esplendor del vescomtat les seves jurisdiccions s'estenien per les actuals comarques de la Selva, el Maresme, el Vallès, Osona i la Garrotxa. En temps de Bernat Joan de Cabrera el palau gòtic de Blanes esdevé la residència habitual de la família vescomtal. Al llibre de la Universitat de Blanes trobem documentats alguns dels privilegis, llibertats o franquies més antics que van donar els senyors feudals a la nostra Vila. Al segle XIV la vila es beneficia de tot un seguit de canvis arquitectònics i urbanístics de la ma dels vescomtes Bernat de Cabrera i del seu nét Bernardí: s'edifica el palau-castell vescomtal i la nova església parroquial (a partir de 1319), es refan les muralles, s'obren nous portals i carrers i apareixen les primeres notícies de l'hospital de pobres de Sant Jaume. Sota el govern de Bernat Joan de Cabrera i Violant de Prades, ja en el segle XV, sembla ser que és quan es construeix a la plaça pública de la Vila l'anomenada Font Gòtica. És en aquest mateix segle quan es consolida el sistema municipal i es redacten normatives per al bon govern de la Universitat o Comú de veïns, precedent dels actuals ajuntaments.



Bernat Joan de Cabrera, vescomte de Cabrera i de Bas al Principat de Catalunya i comte de Mòdica al Regne de Sicília, havia pres part activa a la Guerra Civil catalana de 1462-1472, com a general dels exèrcits del Principat en la lluita contra el rei i a favor del príncep de Viana. A la mort d'aquest es va desentendre de la subversió i fou traït pels seus vassalls d'Hostalric i empresonat per la Generalitat. Un cop alliberat s'anà a refugiar al seu Comtat de Mòdica de l'illa de Sicília. La seva muller, Violant de Prades -més coneguda com a Violant de Cabrera- restà llargues temporades al palau de Blanes i s'esforçà per mantenir el patrimoni vescomtal. L'any 1458, gràcies a un privilegi concedit per la vescomtessa, és quan s'incorpora al terme de Blanes el barri de s'Auguer, el Racó d'en Portes i la Planera, que fins aleshores pertanyien al Castell de Palafolls. Bernat Joan de Cabrera morí el 14 de maig de 1466, poc després d'arribar a Sicília i fou sepultat a l'església de Sant Giorgio de Ragusa. Violant morí a Barcelona el 18 de febrer de 1471 i el seu cadàver fou conduït a Sicília i sepultat al costat de la tomba del seu marit. El matrimoni deixà dos fills, l'hereu, Joan I de Cabrera, i Isabel, casada amb el seu cosí Joan Ramon Folch, comte de Cardona. Al Kaiser Friedrich Museum de Berlín es van conservar fins al 1945 dues pintures que probablement representaven els vescomtes Bernat Joan i Violant de Cabrera. Sembla ser que aquestes taules havien format part del famós retaule dels Cabrera del mestre Jaume Huguet, conegut amb el nom de *Sant Jordi i la princesa* i que es conserva al Museu Nacional d'Art de Catalunya.



Símbol de Blanes

Per la Festa Major de Santa Anna de l'any 1968 es va iniciar el costum de lliurar una reproducció en miniatura de la Font Gòtica al pregoner de les festes. La font s'ha convertit en el màxim guardó de la vila de Blanes i ha servit per reconèixer la tasca dins l'àmbit blanenc i/o català de diverses personalitats i entitats. També reben aquesta preuada distinció tots els regidors del consistori municipal una vegada deixen el seu càrrec. Recentment, s'han fet rèpliques en miniatura d'alguns elements de la font, com són el medalló central amb l'escut de la casa vescomtal dels Cabrera o la figura de l'angelet, que es concedeixen a persones o entitats que gaudeixen d'una meritòria trajectòria en relació a Blanes.



Bibliografia

- Masalles, Àlex; Merino, Jordi. Estudi i projecte de restauració de la Font Gòtica. Janus, S.L. (2003).
- Masalles, Àlex; Prades Valls, Mercè. Projecte de reproducció d'elements escultòrics de la Font Gòtica de Blanes. Oficina de projectes. Departament d'Urbanisme. Ajuntament de Blanes (2006).
- Prades Valls, Mercè; Masalles, Àlex. Projecte d'adequació de l'entorn i il·luminació de la Font Gòtica de Blanes. Oficina de projectes. Departament d'Urbanisme. Ajuntament de Blanes (2006).
- Pons i Guri, Josep Maria. "Les jurisdiccions dels vescomtats de Cabrera i Bas, l'any 1527" a Revista de Dret Històric Català (2001).
- Monreal, Lluís; de Riquer, Martí. *Els Castells Medievals de Catalunya* (1955).

Fotografies

Arxiu Municipal de Blanes (AMBL), J. Robert i A. Roger